

Het onderwijssysteem van

Oeganda

beschreven en vergeleken met
het Nederlandse systeem

Dit document geeft informatie over het onderwijssysteem van Oeganda. We leggen uit wat het Nederlandse equivalent is van de meest voorkomende diploma's uit Oeganda met als doel: toelating tot het Nederlands hoger onderwijs.

Disclaimer

We doen ons best om de informatie zo up-to-date mogelijk te houden. We aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor schade die is ontstaan als gevolg van fouten of onvolledige informatie in dit document.

Copyright

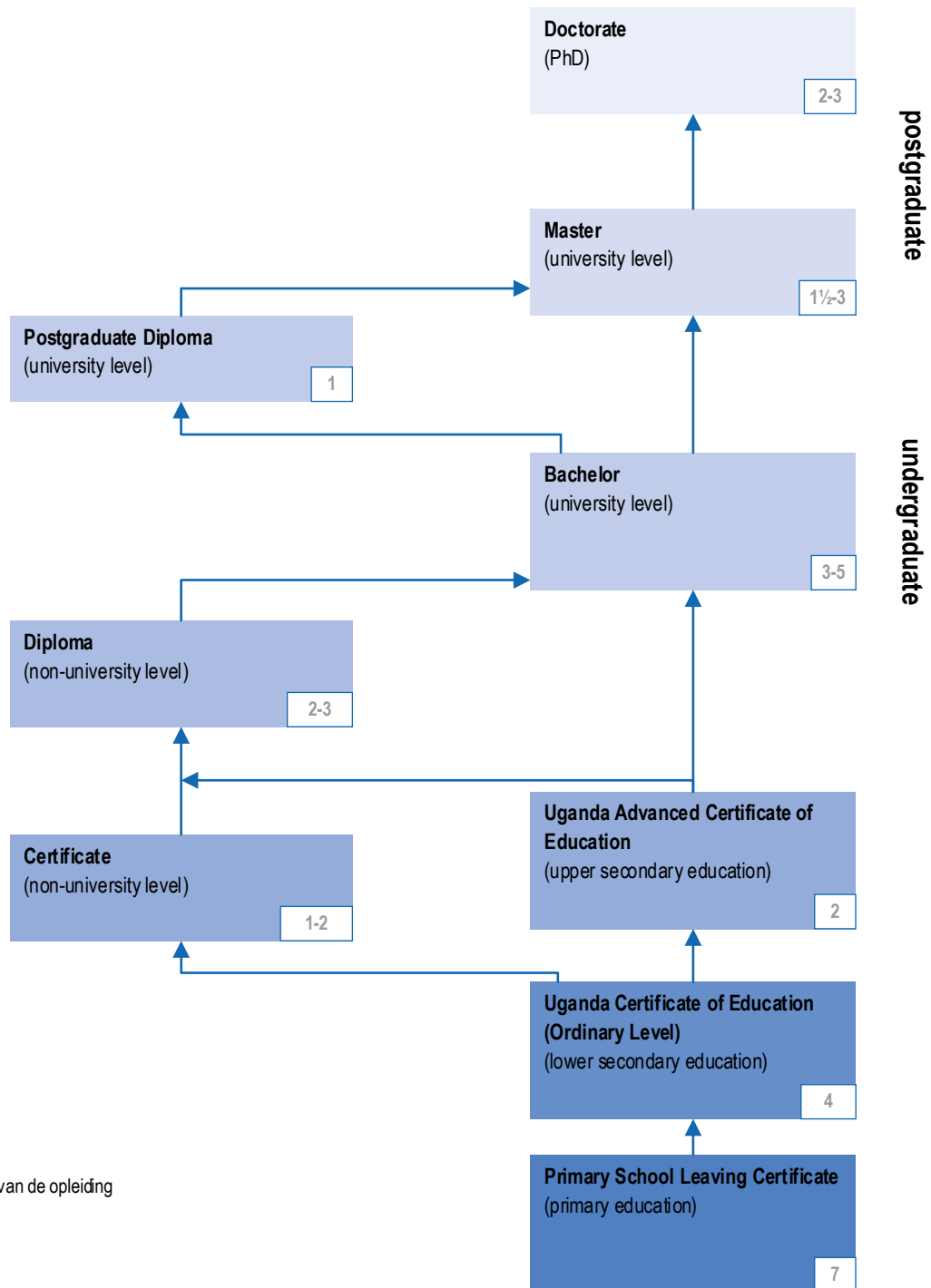

Op deze publicatie, met uitzondering van het beeldmateriaal, is de Creative Commons Naamsvermelding NietCommercieel 3.0 Unported-licentie van toepassing. Ga naar www.nuffic.nl/onderwerpen/copyright voor meer informatie over het hergebruik van deze publicatie.

■   **Achtergrond**

- **Land:** Oeganda, officieel *The Republic of Uganda* (in Swahili: *Jamhuri ya Uganda*).
- **Geschiedenis:** Oeganda is gesticht in 1962 nadat het onafhankelijk werd van het Verenigd Koninkrijk. De periode na 1962 werd gekenmerkt door staatsgrepen, conflicten en burgeroorlogen. In 1995 voerde Oeganda een nieuwe grondwet in die sindsdien de basis heeft gelegd voor een democratisch bestuur in het land.
- **Verantwoordelijk voor onderwijs:** Het [Ministry of Education and Sports](#) is verantwoordelijk voor het gehele onderwijs in Oeganda. De kwaliteitszorg van het hoger onderwijs valt onder de *Uganda National Council for Higher Education* (NCHE). De *Uganda National Examinations Board* (UNEB) is verantwoordelijk voor het verstrekken van officiële certificaten in het voortgezet onderwijs.
- **Internationale verdragen:** Oeganda ondertekende in 1981 het *Regional Convention on the Recognition of Studies, Certificate, Diplomas, Degrees and other Academic Qualifications in Higher Education in the African States*. Zie de [portal van UNESCO](#) voor meer informatie.
- **Leerplicht:** van 6 tot 13 jaar (basisonderwijs).
- **Voertaal onderwijs:** In het basisonderwijs wordt lesgegeven in de lokale taal en het Engels. De voertaal in het voortgezet en hoger onderwijs is Engels.
- **Schooljaar:** februari tot december, verdeeld in 3 trimesters.
- **Schoolexamens:** oktober/november.
- **Academisch jaar:** oktober tot juli.

■ **Stroomschema: onderwijssysteem Oeganda**

0 Duur van de opleiding

■ Waarderingstabel

In dit overzicht staan links de buitenlandse diploma's. De andere kolommen tonen de Nederlandse waardering met de vergelijkbare niveaus in het Nederlandse en Europese kwalificatieraamwerk.

Buitenlands diploma	Nederlandse waardering en NLQF-niveau		EQF-niveau
<i>Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)</i> in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6	vmbo-t-diploma	2	2
<i>Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)</i> in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + <i>Uganda Advanced Certificate of Education</i> met 1 vak een <i>Principal pass</i> (in totaal 6 verschillende vakken)	havodiploma	4	4
<i>Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)</i> in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + <i>Uganda Advanced Certificate of Education</i> met ten minste 2 vakken een <i>Principal pass</i> en 1 vak een <i>Subsidiary</i> (in totaal 6 verschillende vakken)	ten minste een havodiploma	4	4
<i>Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)</i> in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + <i>Uganda Advanced Certificate of Education</i> met ten minste 2 vakken een <i>Principal pass</i> met een eindresultaat van A, B of C (in totaal 6 verschillende vakken)	ten minste een havodiploma	4	4
Bachelor (3 jaar)	bachelorgraad in het hbo of 2 jaar wo	6	6
Bachelor (4/5 jaar)	bachelorgraad in het hbo of wo	6	6
Master	mastergraad in het hbo of wo	7	7

NB

- Dit is een globaal advies waaraan geen rechten kunnen worden ontleend.
- NLQF = Nederlands nationaal kwalificatieraamwerk. [EQF](#) = Europees kwalificatieraamwerk.
- Het EQF/[NLQF-niveau](#) zegt niet zozeer iets over de studie-inspanning of -inhoud, maar wel over wat iemand kan en weet als een bepaald leerproces is afgerond.

Onderwijssysteem Oeganda

- Informatie over de Nederlandse waarderingen staat op onze website: [onderwijs en diploma's Nederland](#).
- [SBB, Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven](#), waardeert buitenlandse diploma's en opleidingen op vmbo- en mbo-niveau. De waardering kan afwijken wanneer SBB het diploma waardeert voor toelating tot het mbo of de arbeidsmarkt.

■ Basis- en voortgezet onderwijs

Basisonderwijs

Het basisonderwijs is verplicht en duurt 7 jaar (leeftijd: 6-13 jaar). Leerlingen sluiten deze periode af met het *Primary School Leaving Certificate*.

Curriculum

In klas 1 tot en met 3 bestaat het curriculum uit thema's uit het dagelijks leven, zoals het menselijk lichaam en gezondheid, vrede en veiligheid, dieren en planten. Als Engels niet de moedertaal is van leerlingen, wordt aanbevolen de lokale taal te gebruiken. Het vak Engels wordt wel altijd in het Engels gegeven.

In klas 4 verandert het thematisch curriculum in een vakgericht curriculum. Het jaar is verdeeld in 3 trimesters. En in het 1^e trimester zijn de lessen nog in de lokale taal, maar dit gaat langzaam over naar het Engels. Aan het einde van het jaar is de voertaal Engels. Vanaf klas 4 volgen leerlingen de vakken Engels, wiskunde, *integrated science*, *social studies*, *religious education*, creatieve kunst en lichamelijke opvoeding, moedertaal/lokale taal en Swahili.

Voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs duurt 6 jaar en bestaat uit:

- 4 jaar onderbouw (*lower secondary*) voor de leeftijdsgroep 13-17; en
- 2 jaar bovenbouw (*upper secondary*) voor de leeftijdsgroep 17-19.

Onderbouw voortgezet onderwijs

De onderbouw, ook wel *Ordinary Level* genoemd, en sluiten leerlingen af met het *Uganda Certificate of Education (UCE)*. Ze doen examen in minimaal 8 en maximaal 10 vakken, waarbij leerlingen een score kunnen halen van 1 tot en met 9. Zie het hoofdstuk [Beoordelingssystemen](#) voor uitleg van de scores.

De 8 verplichte examenvakken zijn: biologie, scheikunde, natuurkunde, lichamelijke opvoeding, wiskunde, Engels, aardrijkskunde en geschiedenis.

Een overzicht van alle vakken per categorie:

Categorie	Vakken
<i>Science and mathematics</i>	biologie, scheikunde, natuurkunde, lichamelijke opvoeding, <i>general science</i> , wiskunde
<i>Languages</i>	Engels, Swahili, Engelse literatuur, lokale taal, vreemde taal
<i>Social sciences</i>	aardrijkskunde, geschiedenis, godsdienst
<i>Vocational sciences</i>	handel, beeldende kunst, muziek, landbouw, huishoudkunde, houtbewerking, metaalbewerking, technisch tekenen, ondernemerschap, computerstudies

Het *Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)* in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 is qua niveau vergelijkbaar met een vmbo-t-diploma.

Na het 4^e jaar en het behalen van het UCE kunnen leerlingen doorstromen naar de bovenbouw van het voortgezet onderwijs, naar *teacher training colleges* of *vocational institutions*, of ze kunnen gaan werken.

Bovenbouw voortgezet onderwijs

De 2-jarige bovenbouw sluiten leerlingen af met het *Uganda Advanced Certificate of Education (UACE)*. Ze zijn dan ongeveer 19 jaar oud.

Tijdens de bovenbouw volgen leerlingen een combinatie van 3 vakken op *Principal level* en 2 vakken op *Subsidiary level*, waarbij het vak *general paper* verplicht is. Een overzicht van alle vakken per niveau (*level*):

Niveau	Vakken
<i>Subsidiary level</i>	wiskunde, ICT en <i>general paper</i>
<i>Principal level</i>	biologie, scheikunde, wiskunde, economie, aardrijkskunde, ondernemerschap, geschiedenis, beeldende kunst, muziek, Swahili, Engelse literatuur, christendom, Islam, landbouw, lokale taal, vreemde taal (Arabisch, Frans, Duits en Latijn), metaalbewerking, houtbewerking, kleding en textiel, eten en voeding, technisch tekenen

Het *Uganda Advanced Certificate of Education (UACE)* wordt uitgereikt als een leerling voldoet aan 1 van de volgende voorwaarden:

- In ten minste 1 vak een *pass* op *Principal level*, een zogenaamde *Principal pass*;
- In ten minste 1 vak een *Subsidiary pass* waarvan het examen op *Principal level* is afgelegd.

Leerlingen kunnen hierna gaan werken of doorstromen naar het hoger onderwijs.

Het *Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)* in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + *Uganda Advanced Certificate of Education* met in 1 vak een *Principal pass* (in totaal 6 verschillende vakken) is qua niveau vergelijkbaar met een havodiploma.

Het *Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)* in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + *Uganda Advanced Certificate of Education* met in ten minste 2 vakken een *Principal pass* + 1 vak een *Subsidiary pass* (in totaal 6 verschillende vakken) is qua niveau vergelijkbaar met ten minste een havodiploma.

Het *Uganda Certificate of Education (Ordinary Level)* in 6 vakken met een eindresultaat van 1 t/m 6 + *Uganda Advanced Certificate of Education* met in ten minste 2 vakken een *Principal pass* met een eindresultaat van A t/m C (in totaal 6 verschillende vakken) is qua niveau vergelijkbaar met ten minste een havodiploma.

■ Toelating tot hoger onderwijs

Niet-universitaire studies

Toelating tot *Certificate* en *Diploma* opleidingen gebeurt op basis van het *Uganda Certificate of Education* (UCE) en het *Uganda Advanced Certificate of Education* (UACE).

De minimale toelatingseisen zijn:

- *Certificate*: UCE met 3 tot 6 *passes* (verschilt per instelling en studierichting).
- *Diploma*: UCE met 5 *passes* plus UACE met in 1 vak een *Principal pass* plus een *Subsidiary pass* in 2 vakken, of een *Certificate*.

Universitaire studies

Toelating tot bacheloropleidingen gebeurt op basis van *Direct Entry of Diploma Entry Scheme*. De minimale vereisten zijn:

- *Direct Entry*: een UCE met ten minste 5 *passes* plus het UACE met minimaal 2 *Principal passes*.
- *Diploma Entry Scheme*: een *Diploma* behaald op ten minste *credit/distinction*-niveau in een relevante studierichting van een NCHE erkende instelling.
NB Met een *Diploma* kun je vrijstellingen krijgen voor een bacheloropleiding, maar dit verschilt per instelling en studierichting.

Voor toelating tot opleidingen in de richting tandheelkunde en geneeskunde is ook een toelatingsexamen vereist.

■ Hoger onderwijs

In Oeganda zijn er 3 categorieën instellingen binnen het hoger onderwijs:

- Universiteiten
- *Other degree awarding institutes* (ODAI)
- *Other tertiary institutions* (OTI)

Tot de 3 categorieën behoren zowel openbare instellingen als privé-instellingen.

De universiteiten die erkend zijn door wetgeving mogen graden, diploma's en certificaten uitreiken.

De instellingen onder categorie ODAI zijn geen universiteiten, maar zijn ook bevoegd certificaten, diploma's en graden uit te reiken. Deze categorie bestaat sinds 2006.

De instellingen die vallen onder categorie OTI zijn bevoegd certificaten en diploma's uit te reiken.

Niet-universitair en universitair niveau

Opleidingen in het hoger onderwijs is onderverdeeld in *non-university level* en *university level studies*.

Het *non-university level* bestaat uit *Certificate* en *Diploma*-opleidingen. *Certificate*-opleidingen duren meestal 1 of 2 jaar, en *Diploma*-opleidingen 2 of 3 jaar, afhankelijk van de studierichting.

Deze opleidingen bereiden studenten voor op het hoger onderwijs en zijn vaak beroepsgericht. Het *Certificate* geeft toegang tot *Diploma*-opleidingen. Een *Diploma* met classificatie *credit/distinction* kan toelating geven tot een bacheloropleiding met eventuele vrijstellingen. Dit verschilt per studierichting en instelling.

Het *university level* bestaat uit 3 cycli die studenten afsluiten met een academische graad: *bachelor's degree*, *master's degree* en *doctorate*.

■ Universitair onderwijs

In Oeganda kunnen studenten de volgende kwalificaties behalen op universitair niveau (*university level*):

- *Bachelor's degree*
- *Postgraduate Diploma*
- *Master's degree*
- *Doctorate*

Bachelor

Afhankelijk van de studierichting is de [duur](#) van bacheloropleidingen meestal 3 tot 5 jaar. De meeste opleidingen hebben een duur van 3 jaar. Denk aan richtingen op het gebied van *arts*, *science* en *law*. Opleidingen in de richtingen landbouw, bosbouw en (*agricultural*) *engineering* duren 4 jaar en in de richtingen geneeskunde en farmacie 5 jaar.

De 3-jarige *Bachelor* is qua niveau vergelijkbaar met een bachelorgraad in het hoger beroepsonderwijs of met 2 jaar wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

De 4- of 5-jarige *Bachelor* is qua niveau vergelijkbaar met een bachelorgraad in het hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

Postgraduate Diploma

Postgraduate-opleidingen bouwen voort op het niveau van een bacheloropleiding. Meestal zijn het 1-jarige opleidingen. Het *Postgraduate Diploma* geeft toegang tot masteropleidingen. Soms kunnen studenten vrijstellingen krijgen bij een masteropleiding in een soortgelijke studierichting.

Master

De duur van een masteropleiding is 1½ of 2 jaar. Een afstudeerscriptie maakt deel uit van het curriculum. Een master in de richting geneeskunde duurt 3 jaar.

De toelatingseis voor een masteropleiding is meestal een bachelorgraad met de minimale classificatie *second class*.

De *Master* is qua niveau vergelijkbaar met een mastergraad in het hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs, afhankelijk van de inhoud en de oriëntatie van de opleiding.

PhD

Na een masteropleiding kunnen studenten worden toegelaten tot de universitaire promotie. Om een *Doctorate* te behalen doen studenten in elk geval 2 of 3 jaar onderzoek en schrijven ze een proefschrift.

■ Beoordelingssystemen

Voortgezet onderwijs

Voor de beoordeling van de vakken en classificatie in het voortgezet onderwijs wordt het volgende systeem gehanteerd:

Uganda Certificate of Education

Cijfers	Omschrijving
1 t/m 2	<i>Very good</i>
3 t/m 6	<i>Pass with credit</i>
7 t/m 8	<i>Subject pass</i>
9	<i>Fail</i>

Classificatie	Voorwaarden
<i>Division One</i>	<ul style="list-style-type: none"> - 5 <i>passes with credit</i> met een taalvak van Groep I of III; en - een <i>pass</i> in ten minste een vak van Groep II, een vak van Groep IV en een vak van Groep V; en - de som van de scores van de 6 beste vakken is niet meer dan 23.
<i>Division Two</i>	<ul style="list-style-type: none"> - 4 <i>passes with credit</i> en 2 <i>subject passes</i> met een taalvak van Groep I of III; en - de som van de 6 beste vakken is niet meer dan 33.
<i>Division Three</i>	<ul style="list-style-type: none"> - een <i>pass with credit</i> en 5 <i>subject passes</i>; of - 2 <i>passes with credit</i> en 3 <i>subject passes</i>; en - de som van de 6 beste vakken is niet meer dan 44.
<i>Division Four</i>	<ul style="list-style-type: none"> - een <i>pass with credit</i> (score 6 of hoger); of - ten minste 2 <i>passes</i> met score 7; of - 3 <i>passes</i> met score 8.

Uganda Advanced Certificate of Education

De scores op het UACE worden aangegeven met de letters A, B, C, D of E, waarbij de score A de hoogst haalbare score is en E de laagste voldoende is. De score 'o' geeft aan dat de kandidaat een onvoldoende heeft gehaald voor een vak op *Principal level*, maar een voldoende heeft behaald op *Subsidiary level*. De score voor vakken op *Subsidiary level* wordt aangegeven met de cijfers 1 t/m 6, waarbij score 1 de hoogst haalbare voldoende is en 6 de laagste.

Hoger onderwijs

Letter Grade	Grade Point Average (GPA)	Percentage
A+	5.0	90-100
A	5.0	80-89,9
B+	4.5	75-79,9
B	4.0	70-74,9
B-	3.5	65-69,9
C+	3.0	60-64,9
C	2.5	55-59,9
C-	2.0	50-54,9
D+	1.5	45-49,9
D	1.0	40-44,9
D-	0.5	35-39,9
E	0	< 35

CGPA	Classificatie	Omschrijving
4.40-5.00	<i>Distinction/First Class/First Class Honours</i>	<i>Excellent</i>
3.60-4.39	<i>Upper Credit/Second Class (Upper Division)/Second Class Honours (Upper Division)</i>	<i>Very Good</i>
2.80-3.59	<i>Lower Credit/Second Class (Lower Division)/Second Class Honours (Lower Division)</i>	<i>Good</i>
2.00-2.79	<i>Pass/Third</i>	<i>Fair</i>
0.00-1.99	<i>Fail</i>	<i>Poor</i>

De Master en Doctorate worden niet geclassificeerd.

■ **Accreditatie en kwaliteitszorg**

De *Uganda National Council for Higher Education* (NCHE) is als regelgevende instantie van het hoger onderwijs opgericht om de *University and Other Tertiary Act of Parliament* (2001) uit te voeren. Bij zowel openbare als particuliere hogeronderwijsinstellingen is het NCHE verantwoordelijk voor:

- de registratie en controle van de instellingen;
- de accreditatie en kwaliteitszorg van de opleidingen en kwalificaties van de instellingen.

Sinds 2006 zijn hogeronderwijsinstellingen verplicht om zowel beroepsgerichte als academische opleidingen door NCHE te laten accrediteren, voordat ze de opleidingen aanbieden. NCHE accrediteert opleidingen voor een periode van 5 jaar.

Op de [website van NCHE](#) staan lijsten van [erkende hogeronderwijsinstellingen](#) (*institutional accreditation*) en [geaccrediteerde opleidingen](#) (*accredited programmes*).

■ **Documenten controleren**

Voor toelating tot het hoger onderwijs moeten kandidaten de volgende getuigschriften laten zien:

- het *Uganda Certificate of Education* (UCE); plus
- het *Uganda Advanced Certificate of Education* (UACE).

Na afronding van een opleiding in het hoger onderwijs wordt het diploma uitgereikt. Meestal krijgen studenten bij het diploma ook een vakkenoverzicht (*transcript*) met de behaalde studie- en examenresultaten.

Diplomawaardering

Nuffic beoordeelt een diploma volgens de principes van de [Lissabon Erkenningsconventie](#) (1997). Een praktische uitwerking van deze uitgangspunten is het Europese [EAR handboek](#) (*manual*).

■ **Overzicht hogeronderwijsinstellingen**

- [Website van het Ministry of Education and Sports](#) met een lijst van erkende openbare en particuliere universiteiten.
- [Website van de Uganda National Council for Higher Education](#) met lijsten van erkende hogeronderwijsinstellingen.

■ Handige websites

- [Ministry of Education and Sports](#), met onder meer een [lijst van government secondary schools](#).
- [Uganda National Council for Higher Education \(NCHE\)](#).
- [National Curriculum Development Centre \(NCDC\)](#).
- [Uganda National Examinations Board](#).
- [Uganda Business and Technical Examinations Board](#).
- [Directorate of Industrial Training \(DIT\)](#).

■ Begrippenlijst

- **Duur:** de nominale opleidingsduur, dat wil zeggen de lengte van de voltijdopleiding (geen deeltijd) zonder studievertraging.
- **Graduate-opleiding:** een opleiding in het hoger onderwijs na afronding van een bachelorgraad. Zie ook de beschrijving in de Nuffic Glossary: [graduate](#).
- **Lissabon Erkenningsconventie:** het verdrag over de erkenning van kwalificaties in het hoger onderwijs in de Europese regio, werd in 1997 opgesteld door de Raad van Europa en Unesco. Het doel is om eerlijke erkenning te bevorderen tussen de partijen die de conventie hebben bekrachtigd. Lees meer op de [website van de Raad van Europa](#).
- **Undergraduate-opleiding:** een opleiding voor een bachelorgraad. Zie ook de beschrijving in de Nuffic Glossary: [undergraduate](#).